

23
Aff thetta alt / sampt annat mehra / är lått til at deme
och afftagha / hwad the Danske föra i Skölden / och hwadh
man på deras oprättade Pacter, Troo och lofwen / hafwer til
at byggia / och sigh förlåta. Så at / ehuru wäl the hafwa satt
Freden på Paperet / den förseglat och vnderfrit / så hafwe
the lijkwäl fattat ett oöthsläckeligit Haat / Kriigh och illwilla
i hiertat / emoot Kongl. Mayst. och des Rijkets Lycka och
Wälgång / welandes medh sielwa Gerningen och wärcket
öthbrista / då dee sitt rahin / råderum och tillsälle der til af-
sedt hade. Hwarföre sådant at förekomma / är Hans
Kongl. Mayst. forcerat och nödhwungen / at sökia sin sä-
kerheet igenom Wapnen / den han eliest seer sigh medh
Tractat icke kunna nå och erhålla / ljtandes på
Gödh / och sin rättferdige Saak.

104
INSTRUMENTUM FOEDERIS,

inter
Sacram Regiam Majestatem, Regnumq;

SVECIÆ

*Ab una
&*

Sacram Regiam Majestatem, Christianissimam

Regnumq; **GALLIÆ**

ab altera parte

Anno 1661 12. Septembris Fontaine Bleau conclusi,
ac postea ex præscripto, Holmiæ Ratihabiti,

Eller:

Förbund; INSTRUMENT,

emellan

Hans Kongl. Mayst. och Chronan

SWENSKA

å dhen Gene

och

Hans Kongl. Mayst. och Chronan

FRANCKISKA

å dhen Andre sidan.

Upprättat wthi Fontaine Bleau den 12. Septembris år 1661.
och sedan i Stockholm effter affskedet ratificerat.

HOLMIÆ, 96.

Excudebat HENRICUS Keyser / Reg. Typogr:

NOS CARO-
 LUS Dei Gra-
 tia, Svecorum, Go-
 thorum Vandalo-
 rumque Rex & Prin-
 cept Hæreditarius,
 Magnus Princeps Fin-
 landiæ, Dux Scaniæ,
 Esthoniæ, Livoniæ,
 Careliæ, Bremæ, Ver-
 dæ, Stetini Pomera-
 niæ, Casubiæ & Van-
 daliæ, Princeps Ru-
 giæ, Dominus Ingridiæ
 & Vifsmariæ; Nec
 non Comes Pala-
 tinus Rheni Bava-
 riæ, Iuliaci, Cliviæ &

W I L H A R L
 medh Guds
 nåde/ Swertiges/ Göt-
 thes och Wändes
 Konung och Arff-
 furste/ Storfurste til
 Finlandh / Hertigh
 vthi Skåne / Estland/
 Lufflandh / Carelen/
 Brehmen/ Vehrden/
 Stettin/ Pommern/
 Cassuben oc Wenden/
 Fürste til Rügen/ Her-
 re öfwer Ingerman-
 land och Wismar; Så
 ock Pfaltz grefwe widh
 Rhen i Beyern / til
 Jülich / Cleve och

MOA

Tarku. S. Kilku Oulhooll
 Ekematukeyti
 9584

Montium Dux, &c.
 Constare volumus omnibus
 & singulis, quorum inter-
 est aut quomodocunque
 interesse poterit; Cum in-
 memoriam revocantes fi-
 dam, quæ semper Sveciæ in-
 ter Galliarum Regna viguit,
 amicitiam, pro eadem re-
 stabilienda & denuo con-
 firmanda in Galliam mise-
 rimus Legatum Nostrum
 Extraordinarium & Pleni-
 potentiarium, atque occa-
 sione ejus placuerit Serenissi-
 mo ac Potentissimo Principi,
 Fratri, Cõsanguineo, Amico
 & Fœderato Nostro Charis-
 simo, Dn:° LUDOVICO
 XIV. Galliarum & Na-
 varrarum Regi Christia-
 nissimo, pro communi
 bono, tranquillitate & secu-
 ritate publica, mutuoque Re-
 gnorum emolumento, ar-

Bergen Hertigh / &c.
 Giöre allom och hwar i syn-
 nerheet som dhetta angår el-
 ler på något sätt wedkomma
 kan wetherliget; Alldensundh
 Wij dragandes Os til min-
 nes den förtrogne wenska-
 pen/ som emellan Rikterne
 Sverige och Franckrike alle
 tindh hafwer varit / hafwe
 den samme åther at förmia
 och bekräfta / til Franckrike
 försticket Wär Extraordina-
 rie och Fullmächtige Amba-
 sadeur / och den Durchleuch-
 tigste sampt Stormächtigste
 Fürste / Wär Elskelige Bro-
 dher / Frände / Wän och Al-
 lierade / Herr Ludwick
 den Fiortonde / Christ-
 ligste Konungen i
 Franckrike och Na-
 varra, vthaf samme til-
 fället hafwer behagat / för det
 gemena bästa / och den allmens

Etam

Etam amicitiam renova-
re, & certas denuo Fœ-
deris leges Nobiscum ini-
re, quemadmodum per
utriusque Nostrum Mini-
stros sufficienti potestate
munitos, in sequentes Arti-
culos conventum & concor-
datum est:

Serenissimi ac Potentissi-
mi Principis ac Domini,
Domini CARO-
LI, Svecorum, Gotho-
rum, Vandalorumq; Regis
& Principis Hæreditarij, Ma-
gni Principis Finlandiæ, Du-
cis Scaniæ, Esthoniæ, Livo-
niæ, Careliæ, Bremæ, Ver-
dæ, Sterini-Pomeraniæ, Caf-
subiæ & Vandalæ, Principis
Rugiæ, Domini Ingridiæ &
Vismariæ; Nec non Comi-
tis Palatini Rheni Bavariz,
Juliaci, Clivæ & Montium,
Ducis, &c. Regni que Sve-

ne rolig, och säkerheten/sampt
Rijfernes inbördes förkåf-
ringh skul/den förtrogne weni-
skapen förnyia / och medh Os-
äter wißa Förbund;conditio-
ner ingåå/såsom bägges Wä-
re med nöijachtige Fullmach-
ter för sedde Ministrer/ om eff-
ter följande Artikler äre öfwer-
rens komne och föreenade.

Den Durchleuchtigste
och Stormächtigste
Furstes och Herres / Herr
CARL S/Sweriges/Gö-
thes och Wendes Konungs
och Arff Furstes/ Storfurstes
til Finland/ Hertigs vti Skå-
ne/ Estlandh/ Lijflandh/ Ca-
relen / Brehmen / Behren/
Stettin Pommern / Cassu-
ben och Wenden/ Furstes til
Rügen/ Herres öfwer Inger-
manlandh och Wismar; Så
och Pfaltz gresives wid Rhein
i Bayern/ til Jülich/ Cleve oc
Bergen Hertigs/ &c. Sampt
cia

cia Senator, Summusque
Stabuli Præfectus & Co-
hortium Equestrium Ge-
neralis locumtenens, & pro
tempore ad S^{am} R^{am} M^{tem}
Christianissimam Legatus
Extraordinarius, CLAU-
DIUS TOTT, Co-
mes in Carleby, Liber Ba-
ro in Siundeby, Dominus
in Ekolsund & Lehals Lahn;
Constare volumus omnibus
& singulis quorum interest.
Quod cum Serenissimi & Po-
tentissimi Sveciæ Gallizque
Reges, perpendant quã glo-
riose ac quanto communis
causæ, nec non Regnorum
Suorum cum bono, fructu-
que Serenissimi Majestatum
Earum Antecessores, consi-
liis & viribus sociatis, fœde-
rum Strictissimorum Leges
sæpius inter se reiterarint,
indissolubilemq; per multos
annos coluerint amicitiam;
Majestati insuper utrique

Sweriges Rijfes Råd/ Rijfz
Stallmästare och Gene-
rallieutenant af Cavalleriet,
och för denne tiden til Hans
Kongl. M^{te} af Franchrijfe/
Extraordinarie Ambassa-
deur/ GYUUS EDE/
Gresive til Carleby/ Friherre
til Siundeby / Herre til Ekel-
sundh och Lehals Lahn; Gidr
allom och hwar i symmerheet
som detta angår / wetherliget/
at emådan de Durchleuchtig-
ste oc Stormächtigste Konun-
gar vthi Sverige och Franck-
rijfe/ betrachta, med hwad be-
röm / och dhet gemene bästa
sampt deres Rijfers nytta och
frucht/ deres Majestaters An-
tecessorer medh sammadt
råd/ och macht / offta hafwe
förnyat dhe fasta sig/ emellan
oprättade Förbund; Condi-
tioner, och oppå många Åhr
een ouplösligh wänskap plä-
gat: Och desföruthan begges
Majestater ingen omsörgh
A 3 solli-

sollicitudo nulla æquè cor-
di, nec res antiquior ulla sit,
quàm, nò modo pro Status
utriusq; cõservatione, pro-
vida junctim curâ excuba-
re, sed & per celebri Ma-
jorum exemplo, in eo cu-
ram omnem vertere, ut
stet incolumis publica, tan-
tarum rerum discrimine
parta tranquillitas, hoc
præcipuè tempore cum
sopitis Divinâ gratiâ nu-
perrimis bellis, læta rur-
sum Pax redierit. Id-
circo Altissimè memorati
Serenissimi Reges, è re ef-
se duxerunt, non modo an-
tiquæ illi & firmissimæ, in-
ter hæc duo Regna Amici-
tiæ insistere, sed etiam
eidem pactorum novo-
rum strictiori vinculo,
majus addere & robur
& incrementum. Accepta
proinde à Sacra Regiæ
Majestate Sveciæ Domino

högre är omhiertat / en heller
något kärkommare / än at icke al-
lenast medh samtelligh försich-
tigh åhughu / waka för begges
Stats vprått hållande / och an oc
estter dheres Försäders nam-
kunnige Exempel / all omsorgh
där hån anvenda / at den all-
memeroligheeten som medh så
stoor sakra är förwårswat / må
ostkadder beståå / symerligen
denma tiden / sådan desse sena-
ste Krijgen igenom Gud; nå-
dhe åhre stillade och den ljuflige
Freden åther vpråttat. Dy
hasse Högsib: "Konungar för
gott summet / icke allenast förblif-
wa widh den gamle och starke
desse Rikens emellan för dhet
ta warande wånskapen / och an
och den samme förmedelsi nya
Pacters fastare bandh / för-
stärckia och förmehra. För-
denkul sedan Jagh af Hans
Kongl. Majst. til Swerige
min Allernådigste Herre / hade
här om bekommet Fullmacht

meo

meo Clementissimo super
hac re tractandi potestate
cum Illust.^{mo} & Excell.^{mo}
Dn.^o HUGONE de Li-
onne, Equite, Marchione
Fresneo, Sacræ Regiæ Ma-
jestatis Christianissimæ
Consiliario Status, utriusq;
Ordinis Regij Commenda-
tore, & à Ser.^{mo} & Potent.^{mo}
Rege Christianissimo ad
hunc itidem actum suf-
ficiendi mandato instru-
cto, collatis mutuo consi-
liis in subsequentes con-
ventum est Articulos,

I.

Sit inter Serenissi-
mū Regem Regnumq; Sve-
ciæ, Eiusq; hæredes & Suc-
cessores & inter Serenissi-
mum Regem Christianissi-
mum, Eiusque hæredes &
Successores, sincera &
constans in perpetuum a-
micitia, cujus vigore ubiq;

at tractera medh Hans Ex-
cell.^o Herrn HUGO de
Lionne, Riddare / Marggref-
we af Fresne, Kongl. Majst.
aff Franckrijke Stats Rådhy /
samt Commendator öfwer
Kongl. begge Riddare Or-
dres, som aff den Durch-
leuchtigste och Stormäch-
tigste Konungen aff Franck-
rijke / åsven til denne Han-
delen medh nöthachtigh Full-
macht war försedder / åhre
Wij förmedelsi inbördes rådhy
och göttsinnande om estter-
föllliande Artickler öfwerrens
komne:

I.

Det skal wara emel-
lan Hans Kongl. Majst. och
Chronan Swerige samt des
Arfwingar och Successorer /
och H.^o Kon. M.^o af Franckrij-
ke och des Arfwingar och Suc-
cessorer, een vprichtigh och å-
wårdeligen beständig wenskap /
i kraft af hwilken dhe allstädes
dign.

dignitatem & commodum alterius, tanquam proprium cordi habeant, & promoveant, & præjudicia pro viribus avertere teneantur.

II.

Per hanc amicitiam, vigeat, frequentetur & augeatur, inter utriusque Regum subditos, usus & necessitudo Commerciorum, eoque nomine integrum sit, utrique genti, apud alteram, tam pace quam bello, absque ullo impedimento, terrâ marique negotiari & commercari, solutis ordinariis vectigalibus.

III.

Pateat ergo utrisque omnes Portus, Emporia, Civitates & Provincie, quantum per Leges & Statuta cuiusque Regni licitum est, ut merces suas, solutis

hvars annars dignitet och mytta lika som sin egen skole behierta och befordra / och vara förpliktade alt præjudiz effter högste förnögheten at afvärja.

II.

Igenom denna venskapsen / skal och Commerciernes öfning och förtrogenheet / emellan begge Konungars Underfåtare fortsättas / idkas och förmehras / och skal fördenstul begges nationer vara efterlåtet / hoes den andra så vti Fredz som Krigz Tid / vthan något hinder til Landh och Watten / at köpslaga och handla / när de hafve den ordinarië Tullen erlagdt.

III.

Därföre skole alle Hambnar / Staplar / Städer och Provincier / så begge nationer öpne / så wtda dhet effter Lagh och hwart och ett Rikes Städer effterlåtet är / at

jam

jam dictis ordinariis vectigalibus importent & distrahant, aliasque vicissim commant & exportent, nullo molestiam facessente.

IV.

Et cum libertate maxime gaudeant & promoveantur commercia, non erunt alieni Reges, imo, in id incumbunt, ut commoda negotiantium omnibus modis promoveant, in quantum illud salvis pactis & transactionibus, quæ ab alterutro Regum cum alijs Nationibus, ratione commerciorum jamdum erectæ sunt, fieri poterit.

V.

Interim, & ut eò arctior indies instituat in utramque gentem, commerciorum tractatio, Serenissimus Sveciæ Rex dispo-

dhe effter aflagde Öfwanbe. Ordinarie Tull / må sine warur införa och försälja / och andre igen vpföpa och vthföra vthan någons hinder.

IV.

Och alldenstundh Commercierne måst förmehras och befordras igenom friheet / ty skole Konungarne icke obenågne vara / vthan sassa mehra sigh där om winleggia / at dhe vppå alt sätt befrämia Handelsmännernes nytta / så wtda dhet kan skee vthan præjuditz aff dhe pacter och Fördragh / som af någon dera Konungen medh andre nationer, commercierne angående / til förende vpprättade äro.

V.

I medler tidh / och på thet deste förtroligare handels öfning / dageligen emellan begges nationer må vpprättas / skal Hans Kongl. May.

B

net

net Regni & ditionum Sua-
rum subditos, ut imposte-
rum quoq; in Gallia, Sal,
Vinum, aliasq; huius gene-
ris merces coemant, quem in
finem promovebit Serenif-
simus Rex Christianissimus,
prædictas merces ipsis da-
ri, quo minimo pretio Hol-
landi, exteræque aliæ na-
tiones eas coemunt.

VI.

Vicissim Serenissi-
mus Rex Christianissimus,
disponet Regni & ditionum
Suarum subditos, ut illi in
Svecia, merces ibi proveni-
entes, sibi comparent & coe-
mant, ubi itidem promo-
vebit Serenissimus Rex Sve-
ciæ, ut ejusmodi merces,
subditis Gallicis, quo mini-
mo pretio Hollandi, aliæq;
exteræ nationes illas coe-
munt, vendantur.

af Sverige förmå desz Kri-
kers och Länders Underfä-
tare / at dhe härefter och v-
thi Francrike må vpfö-
pa Salt / Wijn och andre
sådane slagz wahrur / til hwil-
ken ånda H. Kongl. May:“
af Francrike skal befordra / at
oswanb:“ wahrur dem må gif-
was för billigste prijs som dhe
Hollendske / och andre fremman-
de nationer dhem vpföpa.

VI.

Der emot skal och
H. Kongl. M:“ af Franck-
rike förmå desz Krikes och
Länders Underfätare / at dhe
vthi Sverige sigh förskaffa
och vphandla dhe wahrur där
finnas / hwarest åfwen Hans
Kongl. May:“ vthi Sverige
skal befordra / det sådane wahr-
ur må försällias dhe Fransö-
ske Underfätare / för dhet billig-
ste prijs som dhe Hollendske /
och andre fremmande natio-
ner dhem vpföpa.

Alteri

VII.

Alteri amicorum
Regum, bello laboranti, in
alterius Regno ac ditioni-
bus, milites, nautasque
suis sumptibus legere, na-
ves comparare, omnisq;
generis armamenta coe-
mere licitum esto, ea-
dem vero facultas hosti-
bus ejus denegetur.

VIII.

Vicissim quando-
cunq; alter cum suo hoste
pacem vel inducias fecerit,
alterum pactis debite
comprehendat, ut ob ex-
hibitum officium, præste-
tur indemnis.

IX.

Pacta ab alterutro
Regum, cum alijs Re-
gibus, Principibus, exte-
risq; nationibus jamdum
erecta, plenarium suum vi-
gorem & robur retine-
bunt.

VII.

Skal och den ene
allierade Konungen / som medh
Krigh är besvärat / wara esse-
terlåtet / vthi den andres Krike
och Länder / på eghen omkost-
nadt wårswa Saldater och
Båsmån / förskaffa sigh
Skepp / och allehanda slagz
ammunition vpföpa / hwilket
tillstånd desz Siender skal wara
förwågrat.

VIII.

Däremot / enär den
ene vprättar Fred eller Stille-
stånd medh sin Siende / skal
han dhen andre vthi samme
pacter tilböriligen innesluta /
at han för bewijst tienst må
hållas skadelös.

IX.

Dhe Pacter, som af
någondere Konungen medh
andre Konungar / Furstar och
fremmande nationer, allare-
do äre vprättade / skole behål-
la sin fullkomblige vigeur och
kraft.

B 2

x.

Sit præterea speciale foedus inter dictum Serenissimum Regem Sveciæ, & Serenissimum Regem Christianissimum, eorumq; Regna, pro firmitudine & observantia Monasterij & Osnabrugis factæ pacis, pro conservatione Ordinum Imperij in stabilita per eam pristina eorum autoritate & dignitate, tum pro libertate navigationis & commerciorum, item Oceani & Maris Balthici, mutuorumq; Regnorum & Statuum securitate.

xI.

Præcipuus autem huius foederis scopus sit, utriusq; Regis ac Regni mutua salus ac securitas, itemq; conservatio pacis Monasteriensis & Osnabrugensis, quò non solum utriq; Reges, sed & univer-

x.

Deh förvthan skal emellan Högsfve: Kongl. M: och i Sverige och H: R. M: aff Francriske sampt dheres Riksen/wara ett särdeles Förbundh/til den/ och i Münster och Osnebrugg vprättade fredens/styrckio och observantz, til Rikhsens Ständers conservation widh deres/ förmedelst samme fredh/ bekräftade gamle myndigheet och dignitet, såsom och till seglationens och Commerciernes frithheet/ sampt Vaster och Österhööns/ och dheres Rikhsers sampt Staters inbördes säkerheet.

xI.

Men dhett förnembste målet aff detta Förbundet/ skal begge Konungars och Rikhsers inbördes wälståndh och tryggheet wara/ såsom och den Münsterste och Osnebruggste Fredens conservation, at icke allenast begge Ke-

si & singuli Status Imperij, prædictâ pace, plenariè fruantur. Ad cuius observantiam, ut reliqui pacis Interessati & consortes eò magis instigentur, sæpius memorati duo Serenissimi Reges, omnibus exemplo erunt, prædictam pacem, ejusq; Instrumenti verum tenorem plenariè observare.

xII.

Instet uterq; Regum, conjunctim & separatim efficaciter apud Imperatorem, Statusq; Imperij, ut quicquid tum Instrumentis dictæ Pacis, tum Recessu Executorio Norimbergensi sancitum est, absq; dilatione moravè, executioni debitæ mandetur.

xIII.

Si quis præfatæ paci universali, quicquam in-

nungar/ utan och alle i gemeen och hwar i synnerheet aff Rikhsens Ständer/ be: Fredh fullkombligen må åthniuta. Til hvilkens observation/ vppådhet dhe andre fredens interessenter och consorter/ deste mehra må intalas/ skole offta Högsfve: Konungar/ wara alle til exempel at fullkombligen i acht taga ofwanb: fredh/ och dhes instruments samme innehåld.

xII.

Beleges Konungarne skole samptligen och i synnerheet/ krafteligen anhålla hoos Kersaren/ sampt Rikhsens Ständer/ at alt hwadh och be: Fredh Instrumenterne så wäl som den Nürnbergske executions Recessen är förasttedat/ skal och sin tilbörliche execution ställas.

xIII.

Der någon handlade något emot ofwanb: alle

B 3

con

contrarium egerit, Con-
foederati Serenissimi Re-
ges, ejusmodi contraven-
torem amicabiliter dehor-
tabuntur, & deinceps, si
hæc dehortatio frustranea
fuerit, cum statibus im-
perij vel Ordinaria ejus
Deputatione, hac de re
communicabunt, cum ijs
conjunctim & communi-
catis consilij, omni-
bus medijs efficere stude-
bunt, quo parti læsæ de ple-
nariâ libertate & securitate
prospiciatur, Illaq; non mi-
nus ac reliqui pacis confor-
tes, in suis juribus, dignitati-
b; & privilegijs, nullû præ-
judicium patiat, sed jux-
ta præscriptum pacis In-
strumentû manu teneatur.

XIV.

Quod si propter-
ea, vel ex causa prioris
belli, fæderati Reges simul
ab aliquo hostiliter inte-

menne fredh/ skole dhe Durch-
leuchtigste confoedererade
Konungarne sådan fredsbry-
tare wänligen afräda/ och där
den förmanngly wore säfång/
samme saak medh Rikens
Ständer eller des; Ordinarie
Deputation communicera,
och tillika medh dhem effec-
sampteliget rådhy/ oppå alt sätt
sökia at förnä/ dhæt den parten
som oförrättat är/ må förefees
medh fullkombligh frijheet och
säkerheet/ och at den icke mindre
än dhe andre fredens confor-
ter intet intrång må skee vthi
des; Rättigheeter / digniteter
och privilegier / vthan wedh
ofwanskesne fredz Instru-
ment handhaswas.

XIV.

Om af den orsaken/
eller för det förre Kriget skul/
begges allierade Konungar
tillika/ vthaff någon fiende
sten.

stentur, inter se de modo
convenient, qua ratione
conjunctis consilij virib; q;
hostilitatem communem
arceant, seseq; defendant.

XV.

Ubi verò alteru-
trum Eorum, in suo per
dictam pacem acquisito
jure, non quidem armis,
sed aliter quomodocunque
lædi contigerit, omni sta-
tim opera, consilij & au-
thoritate adlaboret alter,
ut injuria cesset, & si quod
illatum est, damnum re-
paretur.

XVI.

Si hostilibus armis,
ex iisdē causis alteruter im-
petatur, nec auxilijs juris,
aut alteri Fæderati intervē-
tu, vel ullo alio medio, ope-
raq; juvari queat, tū Con-
fæderati Reges ejusmodi
pacis universalis infracto-
rem, præviâ amicabili de-

blefve angrepne/ skole de sigh
emellan förena om sättet/huru-
ledes de medh sammadt rådhy/
måge den gemene ofreden aff-
wäria/ och sigh försvara.

XV.

Men där så hände/ at
endere af dem/ vthi sin/ förme-
delt ofwansb: Fredh förwärf-
wade rätt/ icke medh Wapn/
vthan annorledes på hwarie-
handa sätt oförrättades/ skal
den andre strax medh all flit/
rådhy och autoritet sigh win-
leggia/ at oförrätten inställes/
och skadan/ där någon tilfogat
är/ repareras.

XVI.

Om cendere af sam-
me orsaker/ medh Wapn blif-
wer antastat / och hwarcken
förmedelt Rättens bistånd/
eller den andre allierades
intercession, eller något annat
sätt eller hielp kan vndsättias/
så skole dhe allierade Konun-
garne een sådan den allmeine
hor-

hortatione, conjunctim & simul, secundum priora pacta sæpius reiterata, & juxta modum, prioris belli temporibus usitatum, bello aggredientur, illudq; conjunctis viribus & consilij, eousq; prosequentur, donec ambobus Confœderatis Regibus, securam & honestam pacem sit restituta.

XVII.

Et cum satis constet, quantum fœdus illud inter duos Serenissimos Reges, & quosdam Imperij Ordines, Francofurti ad Moenum ante triennium erectum, conservandæ publicæ tranquillitati profuerit; Idcirco Confœderati Serenissimi Reges, omnem navabunt operam, quo non solum fœdus prænominationum, ad terminum prolongatum, sed & ulte-

Fredensbrytare / efter föregånget wänliget afrådande / samt teligen och tillijka / efter de förre ofta vprepade pacter / och på dhet wijs / som vthi dhet förre Krigets tijder war brukeligt / medh Kriigh angriipa / och det medh sammad macht och råd / så länge vthsföra / til des begge förbundne Konungar åter bekomma een säker och reputerligh Fredh.

XVII.

Och emådan nogh samt witterligt är / huru merkeligen det / emellan dese twenne Durchleuchtigste Konungarne och någre Rijsens Ständer / vti Franckfurt wid Rijn / för twenne åhr sedan / til den gemene roligheetenes conservation / vprättade Förbundet / hafwer gagnat; Därföre skole Höghst: Durchleuchtigste confœdererade Konungar / all flit använda / at förnemde Förbundh / icke allenast til den

rius

rius durer. Omnesque fœderati unanimiter & conjunctis consilij, vigore tabularum fœderis, sibi invicem, ut fidos socios & fœderatos in re communi decet, adhareant, consilium jam Francofurti congregatum non dissolvant, ab hoc fœdere se à nemine, sub quocunque nomine aut prætextu, avelli patiantur, sed una cum Duobus Serenissimis Regibus collaborent, ut sæpius dictum fœdus, accessione plurium Confœderatorum augeatur, & confortetur, ejusque principalis scopus, nimirum conservatio pacis publicæ, & unius cujusque in eâ acquiritorum jurium obtineatur.

Omnesque fœderati unanimiter & conjunctis consilij, vigore tabularum fœderis, sibi invicem, ut fidos socios & fœderatos in re communi decet, adhareant, consilium jam Francofurti congregatum non dissolvant, ab hoc fœdere se à nemine, sub quocunque nomine aut prætextu, avelli patiantur, sed una cum Duobus Serenissimis Regibus collaborent, ut sæpius dictum fœdus, accessione plurium Confœderatorum augeatur, & confortetur, ejusque principalis scopus, nimirum conservatio pacis publicæ, & unius cujusque in eâ acquiritorum jurium obtineatur.

Omnesque fœderati unanimiter & conjunctis consilij, vigore tabularum fœderis, sibi invicem, ut fidos socios & fœderatos in re communi decet, adhareant, consilium jam Francofurti congregatum non dissolvant, ab hoc fœdere se à nemine, sub quocunque nomine aut prætextu, avelli patiantur, sed una cum Duobus Serenissimis Regibus collaborent, ut sæpius dictum fœdus, accessione plurium Confœderatorum augeatur, & confortetur, ejusque principalis scopus, nimirum conservatio pacis publicæ, & unius cujusque in eâ acquiritorum jurium obtineatur.

Omnesque fœderati unanimiter & conjunctis consilij, vigore tabularum fœderis, sibi invicem, ut fidos socios & fœderatos in re communi decet, adhareant, consilium jam Francofurti congregatum non dissolvant, ab hoc fœdere se à nemine, sub quocunque nomine aut prætextu, avelli patiantur, sed una cum Duobus Serenissimis Regibus collaborent, ut sæpius dictum fœdus, accessione plurium Confœderatorum augeatur, & confortetur, ejusque principalis scopus, nimirum conservatio pacis publicæ, & unius cujusque in eâ acquiritorum jurium obtineatur.

förlängde terminen vthan och längre må vara. Och skole alle confœdererade enhälligen och medh samsälte råd / i för mågo aff Förbundh instrumentet, såsom trogne Bundh förwanter vthi een allgemenssaak anstår / medh hwarannan tilhopa hålla / dhet nu i Franckfurt församblade Consilium skole dhe intet dissolvera, och af ingom / vnder hvar iehanda Namn eller prætext, sigh låta ifrån dhetta Förbundh afdraga / vthan tillijka medh dhe twenne Durchleuchtigste Konungarna där hån bearbeta / at ofwamb: Förbundh / förmedelst flere confœdererades tilkomst / må förordas och förstärckas / och dhes förnemste måål / nembligen den allinenne Fredens samt hvars och eens där igenom förvärsvade Rättigheeters conservation, må erhållas.

C Inte.

XVIII.

Interim qui Principes & Status, intra biennium declaraverint, se speciali hoc foedere comprehendendi velle, communi utriusq; Regis consensu admittantur & comprehendantur, eorumque & securitati eadem qua Regibus ratione prospiciatur.

XIX.

Quod si contigerit aliquem e principibus & Statibus Imperij non Confederatis injuria affici, vel etiam armis impeti, Ei quidem non pari cum Confederatis ratione, sed iis rebus mediis prospiciatur, quae in Instrumentis Pacis praescripta sunt.

XX.

Nec praesens foedus, nec ullum aliud, cum quocunq; Principe vel Statu Imperij contractum intelligatur,

XVIII.

I medler tidskole dhe Furstar och Stater / som innan tvänne år sikh förklara / at wille inneslutas vthi dhette särskilte Förbundet / medh begge Konungars samtellige samtynke tillåtas och inneslutas / och dheres säkerheet på samme sätt som Konungarnes förwaras.

XIX.

Om dhet händer när gen af Riktsens Furstar eller Ständer / som icke äre confedererade / någon oförätt waderfaras / eller ock medh Wapn antastas / den skal fuller icke på samme sätt som dhe allierade / doch medh dhe Medel vndsättas som vthi Freds Instrumenterne äre föreskrifne.

XX.

Swarken närwarande eller något annat Förbund / medh hwariehanda Riktsens Furstar eller Stat oprättat /

tur, nisi ea conditione, & reservatione, ut nihil prorsus in statu praesenti Religionis vel Ecclesiae immutetur, quocunq; praetextu vel tempore, sed omnia juxta tenorem Instrumenti Pacis, in eodem statu relinquantur.

XXI.

Duret hoc Foedus speciale ad decennium, à die traditae, commutataque ratificationis numerandum, & tunc si visum fuerit, communi Serenissimorum Regum consensu prorogetur. Interea sedulis communicationibus & collatis consiliis invicem eo allaborent, quouterque Confederatorum Regum, semper in eo conservetur statu, ut hujus foederis scopo condigne invigilare, eundemque de meliori promovere

skal försiås / vthan medh deet willåhret och förbehåll / at alldeles inthet vthi närwarande Religionens eller Församlingens tilståndh skal ombytast / vnder hwariehanda praetext eller tidskole / vthan alt efter Freds Instrumentes innehåll / vthi samme stat lemnas.

XXI.

Detta Förbund / skal wara på 10 års tidskole / räknandes efter den dagen / på hwilken Ratificationen blifwer omwexlat och öfwerlefwerat / då det / om så synes / skal medh dhe Durchleuchtigste Konungarnes samtellige consens förångias. I medler tidskole dhe medh flittige communicationer och samfalteråd hwarhån bearbeta / det begges confedererade Konungar alltidh erhållas vthi den stat / at dhe til detta Förbundet / måhl behörligen invigilera, och det samme både tre befrämia kunna. Til hwil

C 2 queat;

queat; In quem finem si-
bi invicem pro temporum
& circumstantiarum ratio-
ne & possibilitate auxilio
erunt.

XXII.

Pacta hæc ab utro-
que Serenissimorū Regum
Sveciæ & Galliæ, intra tres
Menses à die subscription-
nis, firmabuntur, & ratihabi-
bita, reciprocè commu-
tabuntur.

XXIII.

In quorum omniū
fidem, præsentibus mani-
bus & Sigillis propriis
munivimus, Actum Fon-
tainebleau ^{duodecima} ^{vigesima secunda} die
Septembris, Anni Mille-
simi Sexcentissimi Sexage-
simi Primi.

Claudius Tott.
(L.S.)

ten ånda dhestole hvar annan
inbördes / efter tjdernes och
omständigheternes beskaffen-
heet och möjlighheet / hielp och
biståndh göra.

XXII.

Deße Pacter stole af
H. Kongl. M. vthi Sverige/
sampt H. Kon. M. af Franck-
rike / innan trånne Månaders
tjd / efter vnderkrifningen/
bekräftas och ratificerade/
inbördes omvexlas.

XXIII.

Detta alt til större
säkerheet / hafve Wij närvar-
ande Instrument / medh vdr
rehanders vnderkrifte och äg-
ne Insegl / bekräftat. Actum
Fontainebleau / den 12. Sep-
tembris, Åhr Ett Tusende
Sexhundra och på det Sep-
tjonde Försie.

NOS igitur
CAROLUS
Dei gratia, Svecorū,
Gothorum Vanda-
lorumq; Rex & Prin-
ceps Hæreditarius,
Magnus Princeps
Finlandiæ, Dux Sca-
niæ, Esthoniæ, Livo-
niæ, Careliæ, Bremæ,
Verdæ, Stetini-Po-
meraniæ, Cassubiæ &
Vandaliciæ, Princeps
Rugiæ, Dominus In-
griæ & Vismariæ;
Necnon Comes Pa-
latinus Rheni Bava-
riæ, Juliaci, Cliviæ &
Montium Dux, &c.
Superius expressos & Fœ-
deris Instrumento insertos

Wij / förbhenstul /
CAROL medh
Gudz nåde / Sveriges /
Göthes och Wändes
Konungh och Arffur-
ste / Storfurste til Fin-
landh / Hertigh vthi
Skåne / Estland / Liff-
landh / Carelen / Breh-
men / Behrden / Stet-
tin / Pommern / Cassu-
ben och Wenden / Fur-
ste til Rügen / Herre öf-
wer Ingermanland och
Wismar ; Eå och
Pfalzgrefve widh
Rhein i Beyern / til
Jülich / Cleve och Ber-
gen Hertigh / etc. Haf-
ve åtvantstreffne och vthi För-
bundh Instrumentet inörde

C 3

Arti-

Articulos, tanquam ad
mandata Nostra cōfectos,
in omnibus suis Clausulis
laudavimus, approbavim⁹
& Ratihabimus, quemad-
modum vigore harum eor-
dem laudamus, approba-
mus & omni meliori modo
ratihabemus, spondentes
Nostro nec non Succello-
rum Nostrorum Regum,
Regniq; Sveciæ nomine ac
verbo Regio, omnia invio-
labiliter & bona fide Nos
servaturos & impleturos,
nec passuros esse, ut à No-
stratibus aut aliis quibuscū-
que ullo modo violētur vel
contraveniantur. In quo-
rum fidem majorem hacce
Sigillo Nostro Regio & Ho-
noratissimæ ac Charissimæ
Matris Nostræ, nec non cæ-
rerorum Nostrorum Tuto-
rum & Administratorum,
manibus subscriptas, muni-
ri jussimus, Actum in Arce
Artikler, såsom dhe där effter
Vår befallningh äre vprättas
de / och i alle sine clausuler, be-
berömdt / gillat och ratificerat,
såsom Wij och i Krafft af detta
dhem berömma / gilla och vpr-
på dhet bästa sättet ratificera,
läsvandes vppå Våre och
Våre efterkomanders Swe-
riges Konungars och Riktes
wägnar / och på Vårt Kongl.
ordh / Os alt oryggeligen och
medh godh troo willia hålla och
tillsyllest göra / och icke tillstādja /
at dhet af dhe Våre / eller an-
dre / ehoo dhe äre / på någet sätt
skal violeras eller öfverträdas.
Til des större säkerheet / hafwa
Wij detta medh Vårt Kongl.
lige Insegl / och Vår Högt
åhrade Elskelige R. Frvmo-
ders / samt dhe andre Våre
och Vårt Riktes Respective
Förmyndares och Regerings
vunderskrift / bekräfta låtet.
Actum vppå Vårt Konglige
Residentz Slott Stockholm /
No-

Nostra Holmensi die 30. Octobris, Anno supra Millesimo Sexcentesimo, Sexagesimo Primo.
den 30. Octobris, Åhr ett
Tusende Sexhundra och
på dhet Sexthonde Förste.

Hedewig Eleonora

Petrus Brahe,
Comes in Visingsborg.
R. S. Drotzetus.

Gustavus Banerius,
Loco R. S. Marschij,

Claudius Bielkenstierna,
Loco R. S. Architalasii,

Magnus Gabriel De la Gardie,
R. S. Cancellarius,

Gustavus Bonde,
R. S. Thesaurarius,